

● ■ pointa

ZA MŘÍŽÍ

VÝKŘIKY ... KTERÉ NIKDO NEPOSLOUCHÁ

MICHAELA BOHO

Za mříží

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.pointa.cz

www.albatrosmedia.cz

Michaela Boho

Za mříží – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

ZA MŘÍŽÍ

VÝKŘIKY ... KTERÉ NIKDO NEPOSLOUCHÁ

MICHAELA BOHO

ISBN tištěné verze 978-80-7650-854-5

ISBN e-knihy 978-80-7650-967-2 (1. zveřejnění, 2022) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-7650-968-9 (1. zveřejnění, 2022) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-7650-966-5 (1. zveřejnění, 2022) (ePDF)

Copyright © Michaela Boho, 2022

Věnovánu mému manželovi,
který mi otevřel srdce...
a následně také oči.

MUKL = muž určený k likvidaci

*„Blahoslavení chudí v duchu,
neboť jejich je království nebeské.“*

Matoušovo evangelium 5,3

ÚVODNÍ SLOVO AUTORA

Během života se setkáváme s lidmi, se spoustou lidí... Ať už jsou to moudří učitelé, baviči, hlupáci, agresori, nebo ignoranti, bytostí je na planetě celá škála. Někteří našimi životy proplují, aniž by v nás něco zanechali, jiní naopak pevně otisknou svou stopu v našich myslích, nebo dokonce i srdcích.

Dříve jsem cestovala po světě, abych si vyfotila každou památku, kterou spatřím – Koloseum v Římě, Eiffelovu věž v Paříži, Buckinghamský palác v Londýně, chrám Hagia Sofia v Istanbulu, pyramidy v Egyptě, Parthenón v Athénách, Kreml v Moskvě, katedrálu Sagrada Família v Barceloně, most Golden Gate v San Francisku a spoustu dalších. V určitém momentě svého života jsem ale došla k poznání, že opravdového ducha všech mých cest tvořili právě lidé, které jsem na nich potkávala, a zážitky s nimi. Přistihla jsem se, že nevyprávím o tom, jak jsem se v Chicagu procházela po Millennium parku, nýbrž o tom, jak mi německý student medicíny pomohl v obchodě s elektronikou s koupí evropské zásuvky a následně se z nás stali přátelé, anebo o tom, jak jsme se s partičkou čtyř inženýrů z Plzně, které jsem tam čirou náhodou potkala, snažili v brzkých ranních hodinách v centru Chicaga dobýt

Hard Rock Cafe. Mou životní pouť zkrátka zcela zásadně dotváří náhodní kolemjdoucí. O čem jiném tedy psát než o lidech?

Následující stránky pojednávají o zcela specifické skupině lidí – odsouzených, odpykávajících si svůj trest a čekajících na vytouženou svobodu, s níž pak mnozí z nich vlastně ani neumí naložit. Rozhodně nechci vyvolat dojem, že snad jsou tito lidé nějaká nevinátka a že bychom je měli litovat a hájit, to vůbec ne. Chci jen poukázat na to, že i když někteří jedinci tento dojem nebudí, přece jen jsme všichni lidé, máme za sebou svou minulost, která se na nás podepsala a zcela zásadně ovlivňuje naše nynější chování. Máme co říct, když se nám zrovna chce mluvit. Tato kniha není ničím jiným než o lidech, kteří na mé životní cestě zanechali svou stopu.

Dále je nutno podotknout, že nejsou události ani postavy v povídkách reálné, jsou pouze inspirované příběhy skutečných lidí, které jsem na své cestě potkala a svěřili se mi.

Veškerou „realitu“ si totiž vždycky vytváříme sami...

PROLOG

Na žiletkovém drátě byl hlavou vzhůru nabodnutý holub. Mohl to mít za sebou teprve pár hodin. Vypadalo to, jako by snad ještě dýchal. Působil tak ladně. Krk měl elegantně prohnutý dozadu, hlavu zakloněnou zobákem k nebi s nohama propnutýma jako baletka na jevišti. Nebylo v tom nic dojemného, spíš cynicky krásného. Jakýsi ponurý půvab, jenž prostupoval celým objektem.

S kolegy jsem na něj konsternovaně hleděla asi tak minutu a přemýšlela o tom, jak se to asi stalo? Byl napaden luňákem, co tu denno-denně majestátně poletuje po obloze jako jakási provokace – ztělesnění ztracené svobody? Anebo snad zastřelen člověkem? Padl vysílením? Nebo si prostě jen nešikovně sedl? Buď jak buď, jeho život tady skončil. „Chudák,“ ozvalo se mi za zády, snad jen proto, aby to zaznělo. Ve skutečnosti ho nikomu z nás líto nebylo, nicméně tato morbidně elegantní podívaná bude pravděpodobně největším životním počinem tohoto opeřence.

Realita bývá krutá, zvláště v lágru. I když lágrem bych raději nazvala temné kobky s tvrdými pryčnami, na kterých se bolesti nedá ležet, ale i přesto na ně člověk po těžké práci večer padá vyčerpáním. Tohle zařízení je, možná až na stravu často připomínající už jedenkrát natrávenou

čabajku, svou povahou spíše podobné student-ské ubytovně. Říkejme tomu tedy věznice, protože lágr zní poněkud nadneseně.

Realita je však stejně krutá tam i tam...

Hromada lidí se mylně domnívá, že jsou odsouzení zarostlá individua, nápadně se podobající panáčkovi s kyjem z počítačové hry *Prehistorik* z devadesátek. Mají za to, že jsou trestanci zanedbaní přihrblí tvorové, kteří se dorozumívají pomocí samohlásek a jedí dubovou lžící, protože jakmile jim dáte do ruky vidličku a nůž, ovládnou je zvířecí instinkty a chtějí všechny kolem sebe pozabíjet. Zkrátka téma vězeňství je ve společnosti stále ještě všeobecně tabuizováno.

Takže ne! To, co vyje za úplňku v noci na měsíc, nejsou odsouzení...

Potom je tu další velká spousta lidí, kteří s vězni přímo pracují. Pro ty jsou trestanci zpravidla jen nenapravitelné, bezvýznamné existence. Pouhá čísla v jejich seznamech, v jejich statistice. Ani jim se není co divit, neboť kriminál skutečně často připomíná farmu zvířat, ale pořád tam jsou zavření lidé. Lidé, kteří mají jména, mají svoji minulost, svoje důvody, svoje bolesti, svoje emoce a svůj hlas, kterým mohou o tomhle všem mluvit, třebaže je většinou nikdo neposlouchá.

Ale já poslouchala...

Následujících dvanáct povídek pojednává o dvanácti odsouzených, kteří mě během mého působení ve vězení něčím zaujali. Svěřovali mi své příběhy, čímž mi zprostředkovali zkušenost, se kterou jsem se do té doby sama neměla možnost setkat. Působili na mě svou osobitou energií

a vložili ve mě svoji důvěru. Ráda bych tedy prostřednictvím těchto dvanácti příběhů předala jejich životní zkušenosti dál.

Povídky ztělesňují jakási volání trestanců a představují nezávisle na sobě jednotlivé střípky vězeňské mozaiky. Tato mozaika vám ale nedá dohromady ucelený obraz věznice tak, abyste si řekli: „Tohle je kriminál! Tenhle vězeň je dobrý, tamten zlý a toto je špatně!“

Ne. Kriminál je totiž mnohem víc, je to ještě něco daleko za tím. A jak ho pojmete, je čistě jenom na vás...

Možná jsou tato volání spíše jen změtí výkřiků, nesoucích se jeden přes druhý.

Výkřiků, které nikdo neposlouchá...

DANDA

Danda byl rapl, děsivej řízek a rváč, postrach kriminálu. Jeho špatná pověst ho předcházela tak svižným tempem, že jsem ji občas potkávala na chodbách. Obr jako Mount Everest, věkově kolem pětáctyřiceti, s pokérovánýma prackama o obvodu jednoho bicepsu krásných pětapadesáti centimetrů, který si po rozvodu s manželkou nechal přetetovat lýtko s její romantickou podobiznou na odjištěný granát. Zkrátka dobrák od kosti. Mnohému mě ale naučil...

Poprvé jsme se setkali při hovorech přes Skype, na které měli odsouzení nárok dvakrát týdně po dvaceti minutách náhradou za návštěvy ve věznici, jež byly kvůli zamezení šíření pandemie covidu-19 v té době zakázané. Naváděla jsem sedm chuligánů do speciální budovy, kde se skypovalo, a Danda byl mezi nimi. Byl hlučný! Při průchodu buzerákem na sebe upoutával pozornost ostatních odsouzených i dozorců.

Buzerák je prostor mezi vězeňskými ubytovnami, kde probíhají vycházky, nástupy trestanců k odchodu do jídelny nebo na pracoviště. Je to takové místo dění všech nekalostí. Od tajných kšeftů přes veřejné urážky či rvačky až po projevy té největší lásky a přátelství odsouzených. Procházíte buzerákem a je to samý:

„Kámo, bráško, pocem!“ a plesk, plesk ručičkama, obejmutičko, pusinky...

„Hajzle, kde je ten tabák, cos mi slíbil? Naval ho, nebo ti rozšlapu rádio!“

„Jééé! Ta je ale krásnááá! Já bysem ji miloval, až bysem chcípl!“

„Paní vychovatelko, pojdte si s náma zahrát fočus!“

Občas jsem si tam připadala jako na dětském hřišti.

Když jsme se dověkli na místo skypování a vězni začali konečně volat svým rodinám, Danda to po asi pěti minutách marného snažení o navázání spojení vzdal a přišel si sednout k mému provizornímu stolku na chodbě přede dveřmi.

„Vás sem tady ještě neviděl, vy ste tu nová, že jo, paní vychovatelko?“ snažil se zapříst hovor.

„No, zas tak nová už ne. Ono to letí,“ odvětila jsem příkře. Nechtěla jsem se s ním příliš dávat do řeči, šel z něho strach a věděla jsem dobře, co se o něm proslýchalo.

„Tak jak dlouho už sedíte? Co, paní vychovatelko?“ nenechal se odbýt Danda.

„Prosím?“

„No, ptám se, jak dlouho už sedíte? Vždyť vy tady nemáte mobily, internet, volat ven nemůžete ani z pevný linky, chodit musíte přes rentgeny a jenom v povoleném území, na sčítacích prověrkách taky ste jako my. Vždyť vy ste tu vlastně zavřená s náma!“

„Hmmm, to je zčásti pravda,“ musela jsem uznat.

„A to člověka poznamená! Tak bacha na to, paní vychovatelko, vy ste dobrej člověk, to já po-

znám vod pohledu. Tak ať pak nejste zkurvená jako my a voní!“

„To se nebojte! Kdo oni?“ zaujalo mě.

„No, přece zaměstnanci lágru! Bachaři, strážný, vedení... Sedíte tady v tom hnusným prostředí plným zákazů a příkazů s náma, na to nezapomínejte! Jasně, pak jdete domů, něco tam děláte, spíte, ale většinu svého vědomého času ste zavřená v lochu s náma všema, a to člověka poznamená! Já už sedím dlouho, zažil sem tady hodně věcí, a proto vás taky varuju dopředu. Ve vašem případě by to byla veliká škoda.“

„Já to nějak zvládnu,“ chtěla jsem debatu ukončit.

„A víte, že se divím, že vás tady nechají lítat s náma takhle samotnou? Mě když naváděj k řediteli nebo k felčarovi, tak mě vždycky vedou dva bachaři. Ve věznici, kde sem byl předtím, mě vodili dokonce tři policajti! Se mě báli! A vy tady se mnou lítáte úplně sama a ještě se šesti dalšíma. A k tomu všemu sem, do týhle hnusný skajpovací díry bez voken nás berete. Tady byste se pomoci dovolala až za hoooodně dlouho,“ pokoušel se mě Danda znejistět.

„Myslíte?“

„Na to vemte jed! Koukejte, já beru plno prášků. Na rakovinu střev, na spaní, na hlavu a nevím, na co všechno ještě! Každopádně z nějakých těch deseti bodů takový tý stupnice, jestli je člověk nebezpečnej blázen, jich mám vosum a půl. Měřili mi to u psychologa. Takže sem děsně nebezpečnej blázen, proto mě musej všude vodit minimálně dva policajti. A vy se mě nebojíte?“ nepřestával naléhat.

„A víte, že ani trochu? Za tu chvíli, co tu s vámi mluvím a taky se u toho na vás dívám, mi jako nějaký nebezpečný psychopat úplně nepřijdete,“ snažila jsem se zůstat klidná, přestože dušička ve mně, sedíc v té temné chodbě bez oken, byla v tu chvíli malinká.

„Chyba, velická chyba! Nikdy nevěřte vězňům, to si pamatujte! Co když bych zavřel tadyhlety dveře a vrhnul se na vás, abych vás znásilnil? Co byste dělala?“ zvýšil Danda důležitě hlas.

„Asi bych zmáčkla tísňový hlásič,“ pokrčila jsem rameny.

„Hovno! Než byste se tam natáhla, už bych byl u vás! Sem čtyřikrát větší než vy! A i kdybyste ho zmáčkla, tak než by někdo přes všechny ty zamčený katry příběh až sem, už byste byla dávno znásilněná! Takže co byste dělala?“ tázal se Danda neoblomně, opíraje se o stůl svýma gigantickýma, kompletně potetovanýma rukama.

Pomaličku jsem položila pero, kterým jsem do té doby vytrvale zaznamenávala do formulářů účast a průběh hovorů, lokty se opřela o stůl, podívala se mu zpřímá do očí a poklidně, pevně pronesla:

„No, tak potom bych asi jenom doufala, že ten sex bude hodně kvalitní!“

Rozhostilo se hrobové ticho.

„Vy ste frajerka!“ začal se Danda hurónsky smát. „Tak teď ste mě dostala! Vy ste moje vychovatelka! Jestli si na vás někdo něco dovolí, tak bude mít se mnou velikej problém! Protože, paní vychovatelko, vy ste frajerka! A víte co? Já vám teda řeknu popravdě, jak to se mnou všechno bylo. Chcete to slyšet?“